

Dancing with God and Man: The Legacy of Moshe

Zvi Grumet

1. Exodus 2: 11-17

11Some time after that, when Moses had grown up, he went out to his kinsfolk and witnessed their labors. He saw an Egyptian beating a Hebrew, one of his kinsmen. 12He turned this way and that and, seeing no one about, he struck down the Egyptian and hid him in the sand. 13When he went out the next day, he found two Hebrews fighting; so he said to the offender, "Why do you strike your fellow?" 14He retorted, "Who made you chief and ruler over us? Do you mean to kill me as you killed the Egyptian?" Moses was frightened, and thought: Then the matter is known! 15When Pharaoh learned of the matter, he sought to kill Moses; but Moses feld from Pharaoh. He arrived in the land of Midian, and sat down beside a well. 16Now the priest of Midian had seven daughters. They came to draw water, and filled the troughs to water their father's flock; 17but shepherds came and drove them off. Moses rose to their defense, and he watered their flock.

1. שמות פרק ב, יא־יז

(י) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתִּבְאֵהוּ לְבַת פַּרְעֹה וַיִּהִי לָה לָבֶן וַתִּקָרָא שָׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֵר כִּי מָן הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ: (יא) וַיָּהִי בַּיַּמִים הַהֶּם וַיִּגְדַּל משָׁה וַיָּצֵא אֱל אֱחָיו וַיַּרָא בִּסְבָלתַם וַיַּרָא (יב) אָישׁ מִצְרָי מַכֵּה אִישׁ עָבָרִי מֵאֱחַיו: וַיָּפֵן כֹּה וַכֹּה וַיַּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּדְ אֵת הַמַּצְרָי וַיִּטְמַנָהוּ בַּחוֹל: (יג) וַיָּצֵא בַּיוֹם הַשַּׁנִי וָהָנָה שָׁנֵי אַנַשִּׁים עַבְרִים נָצִים וַיֹּאמֵר לַרַשַּׁע לַמַּה תַכָּה רֵעֶד: (יד) וַיֹּאמֶר מִי שַּׁמְדְּ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵּט עַלֵינוּ הַלְהַרְגֵנִי אַתַּה אֹמֵר בַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֵר אכן נודע הדבר: (טו) וישמע פרעה את הדבר הזה ויבקש להרג את משה ויברח משָׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בִּאֶרֵץ מִדְיַן וַיָּשֵׁב עַל הַבָּאֵר: (טז) וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת וַתָּבֹאנָה וַתִּדְלֶנָה וַתִּמַלֶּאנָה אֶת הָרְהָטִים לְהַשְּׁקוֹת צאן אַבִיהֶן: (יז) וַיַּבאוּ הַרעִים וַיִּגַרְשׁוּם : וַיַּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשְׁעַן וַיַּשְׁק אֵת צֹאנַם

2. Exodus 4: 18-24

18Moses went back to his father-in-law Jether and said to him, "Let me go back to my kinsmen in Egypt and see how they are faring." And Jethro said to Moses, "Go in peace." 19The LORD said to Moses in Midian, "Go back to Egypt, for all the men who sought to kill you are dead." 20So Moses took his wife and sons, mounted them on an ass, and went back to the land of Egypt; and Moses took the rod of God with him. 21 And the LORD said to Moses, "When you return to Egypt, see that you perform before Pharaoh all the marvels that I have put within your power. I, however, will stiffen his heart so that he will not let the people go. 22Then you shall say to Pharaoh, 'Thus says the LORD: Israel is My first-born son. 23I have said to you, "Let My son go, that he may worship Me," yet you refuse to let him go. Now I will slay your first-born son." 24At a night encampment on the way, the LORD encountered him and sought to kill him.

2. שמות פרק ד, יח־כד

(יח) וַיֵּלֶדְ מֹשֶׁה וַיַּשָׁב אֱל יֻתֶר חֹתָנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלַכָּה נַּא וָאֲשׁוּבָה אֵל אַחֵי אֲשֵׁר יָתְרוֹ וְאֶרְאֶה הָעוֹדֶם חַיִּים וַיֹּאמֶר יְתָרוֹ לִמֹשֶׁה לֶדְ לְשָׁלוֹם: (יט) וַיֹּאמֶר יִקוָק אֵל מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שָׁב מִצְרָיִם כִּי מֵתוּ כַּל הָאֲנָשִׁים הַמְבַקִשִּׁים אֶת נַפְשֵׁךְ: (כ) וַיִּקַח משָׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֵת בָּנַיו וַיַּרְכָּבֶם עַל הַחַמֹר וַיַּשָׁב אַרְצָה מִצְרַיִם וַיִּקָּח מֹשָׁה אֵת מַטֶּה הָאֱלֹהָים בַּיָדוֹ: (כא) וַיֹּאמֶר יִקוַק אֱל משֶׁה בִּלֶכִתִּדְּ לָשׁוּב מִצְרַיִמָה רָאֵה כָּל הַמֹּפָתִים אֲשֶׁר שַׂמִתִּי בְיָדֵךְ וַעֲשִׂיתָם לְפְנֵי פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את הָעָם: (כב) וָאָמַרָתָּ אֱל פַּרְעה כֹּה אָמַר יִקֹוָק בּנִי בִכֹּרִי יִשְׂרָאֵל: (כג) וָאֹמֵר אֱלֶיךְ שַׁלַּח אֶת בָּנִי וָיַעַבְדֵנִי וַתִּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הָנֵּה אָנֹכִי הֹרֵג אֶת בִּנְדְ בִּכֹרֶדְ: (כד) וַיִּהִי בַדֶּרֶדְ בַּפֶּלוֹן וַיִּפְגְּשָׁהוּ יִקוַק וַיִבְקָשׁ הַמִיתוּ:

3. Exodus 32:26-32

26Moses stood up in the gate of the camp and said, "Whoever is for the LORD, come here!" And all the Levites rallied to him. 27He said to them, "Thus says the LORD, the God of Israel: Each of you put sword on thigh, go back and forth from gate to gate throughout the camp, and slay brother, neighbor, and kin." 28The Levites did as Moses had bidden; and some three thousand of the people fell that day. 29And Moses said, "Dedicate yourselves to the LORD this day—for each of you has been against son and brother—that He may bestow a blessing upon you today." 30The next day Moses said to the people, "You have been guilty of a great sin. Yet I will now go up to the LORD; perhaps I may win forgiveness for your sin." 31 Moses went back to the LORD and said, "Alas, this people is guilty of a great sin in making for themselves a god of gold. 2Now. if You will forgive their sin [well and good]; but if not, erase me from the record which You have written!"

3. שמות פרק לב, כו־לב

(כו) ויַעמד משה בּשער המחנה ויֹאמר מי לַיקֹנָק אֶלֵי וַיָּאָסְפוּ אֶלַיו כַּל בְּנֵי לֵוִי: (כז) ויאמר להם כה אמר יקוק אלהי ישראל שִׁימוּ אִישׁ חַרָבּוֹ עַל יָרֵכוֹ עַבָּרוּ וַשׁוּבוּ מִשְּׁעַר לַשַּעַר בַּמַּחַנָה וָהָרָגוּ אִישׁ אֶת אַחִיו וָאִישׁ אָת רַעָהוּ וָאָישׁ אָת קרבוֹ : (כח) וַיַּעֲשׁוּ בְנֵי לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מִן הַעֲם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשָׁלֹשֶׁת אַלְפֵּי אִישׁ: (כט) וַיֹּאמֶר מֹשֵׁה מְלָאוּ זֶדְכֶם הַיּוֹם לַיקֹנָק כִּי אִישׁ בִּבְנוֹ וּבאַחִיו ולַתַת עליכם הַיּוֹם בּרְכָה: (ל) וַיָּהִי מְמַחֲרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֱל הַעָם אַתֵּם חַטָאתֶם חַטָאָה גִדֹלָה וְעַתָּה אֶעֵלֶה אֶל יָקוָק אוּלֵי אַכַפְּרָה בָּעָד חֲטַאתְּכֶם: (לא) וַיַּשַׁב מֹשֵׁה אֱל יִקֹוַק וַיֹּאמֵר אֲנַא חַטַא הַעַם הַוָּה חַטַאַה גִדלָה וַיַּעשוּ לַהָם אֵלהִי וַהַב: (לב) ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מָחָנִי נַא מִסְפַרְדָּ אֲשֶׁר כַּתַבְתַּ:

4. Exodus 33:12-23

12Moses said to the LORD, "See, You say to me, 'Lead this people forward,' but You have not made known to me whom You will send with me. Further, You have said, 'I have singled you out by name, and you have, indeed, gained My favor.' 13Now, if I have truly gained Your favor, pray let me know Your ways, that I may know You and continue in Your favor. Consider, too, that this nation is Your people."...

18He said, "Oh, let me behold Your Presence!" ...
21And the LORD said, "See, there is a place near Me.
Station yourself on the rock 22and, as My Presence passes by, I will put you in a cleft of the rock and shield you with My hand until I have passed by. 23Then I will take My hand away and you will see My back; but My face must not be seen."

4. שמות פרק לג, יב־כג

(יב) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְלֹנָק רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אַלִּי הַעַל אֶת הָעֶם הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הּוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר תִּשְׁלַח עִפִּי וְאַתָּה אָמֵרְתָּ יְדַעְתִּיךְ בְשֵׁם וְגַם מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי: (יג) וְעַתָּה אִם נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךְ הוֹדעַנִי נָא אֶת דְּרֶכֶךְ וְאַדְעֲךְ לְמַעַן אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֶידְ וּרְאֵה כִּי עִמִּךְ הַגּוֹי הַזֶּה: ...

(יח) וַלּאמַר הַרְאַנִי נָא אֶת כְּבֹדֶךְ: ... (כא) וַלּאמֶר יְקֹנָק הָנֵּה מָקוֹם אִתִּי וְנִצַּבְתָּ עַל הַצּוּר : (כב) וְהָיָה בַּעֲבֹר כְּבֹדִי וְשַׂמְתִּיךְ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךְּ עַד עָבְרִי : (כג) וַהַסִרֹתִי אֶת כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת אֲחֹרָי וּפְּנַי לֹא יֵרָאוּ:

5. Exodus 34:28-35

28And he was there with the LORD forty days and forty nights; he ate no bread and drank no water; and he wrote down on the tablets the terms of the covenant, the Ten Commandments. 29So Moses came down from Mount Sinai. And as Moses came down from the mountain

.5 שמות פרק לד, כח־לה

(כח) וַיְהָי שָׁם עִם יְלֹּוֶק אֵרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל הַלָּחֹת אֵת דִּבְרֵי הַבְּּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים: (כט) וַיְהִי בְּרֶדֶת מֹשֶׁה מֵהַר סִינִי וּשְׁנֵי לֵחֹת הָעֵדֶת בְּיֵד מֹשֶׁה

bearing the two tablets of the Pact, Moses was not aware that the skin of his face was radiant, since he had spoken with Him. 30Aaron and all the Israelites saw that the skin of Moses' face was radiant; and they shrank from coming near him. 31But Moses called to them, and Aaron and all the chieftains in the assembly returned to him, and Moses spoke to them. 32Afterward all the Israelites came near, and he instructed them concerning all that the LORD had imparted to him on Mount Sinai. 33And when Moses had finished speaking with them, he put a veil over his face. 34Whenever Moses went in before the LORD to speak with Him, he would leave the veil off until he came out; and when he came out and told the Israelites what he had been commanded, 35the Israelites would see how radiant the skin of Moses' face was. Moses would then put the veil back over his face until he went in to speak with Him.

בְּרִדְתּוֹ מִן הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא יָדֵע כִּי קָרָן עוֹר
פָּנְיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ : (ל) וַיִּרְא אַהַרֹן וְכָל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהַנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירְאוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהַנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירְאוּ
וַיְּשֶׁר אֵלָיו אַהָרֹן וְכָל הַנְּשִׂאִים בָּעֵדָה
וַיְשָׁר אֵלָיו אַהָרֹן וְכָל הַנְּשִׂאִים בָּעֵדָה
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְצַוּם אֵת כָּל אֲשֶׁר דְּבֶּר יִקֹנְקּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְצַוּם אֵת כָּל אֲשֶׁר דְּבֶּר יִקֹנְקּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵשֶׁה מִשְּׁה לִפְנִי
וְלָּאָ וְדְבֶּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת הַפַּסְיֶה עַד צֵאתוֹ
וְיָבָא וְדְבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת בְּנֵי מִשֶּׁה לִפְנֵי
עוֹר בְּנֵי מִשְּׁה וְהַשִּׁה אֶת בְּנֵי מִשְּׁה הָּיִ קַרָן
עוֹר בְּאוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ:

6. Numbers 11:1-15

The people took to complaining bitterly before the LORD. The LORD heard and was incensed: a fire of the LORD broke out against them, ravaging the outskirts of the camp. 2The people cried out to Moses. Moses prayed to the LORD, and the fire died down. 3That place was named Taberah, because afire of the LORD had broken out against them. 4The riffraff in their midst felt a gluttonous craving; and then the Israelites wept and said, "If only we had meat to eat!...

10Moses heard the people weeping, every clan apart, each person at the entrance of his tent. The LORD was very angry, and Moses was distressed. 11And Moses said to the LORD, "Why have You dealt ill with Your servant, and why have I not enjoyed Your favor, that You have laid the burden of all this people upon me? 12Did I conceive all this people, did I bear them, that You should say to me, 'Carry them in your bosom as a nurse carries an infant,' to the land that You have promised on oath to their fathers? 13Where am I to get meat to give to all this people, when they whine before me and say, 'Give us meat to eat!' 14I cannot carry all this people by myself, for it is too much for me. 15If you would deal thus with me, kill me rather, I beg You, and let me see no more of my wretchedness!"

6. במדבר פרק יא, איטו

(א) וַיִהָי הַעָם כִּמַתָּאנָנִים רַע בָּאַזְנֵי יִקֹוַק וַיִּשְׁמַע יִקֹנָק וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר בַּם אֵשׁ יִקֹנָק וַתֹּאכַל בָּקצָה הַמַּחֵנָה: (ב) וַיִּצְעַק הָעָם אֱל : משֶׁה וַיִּתְפַּלֶל משֶׁה אֱל יִקֹוַק וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ (ג) וַיִּקרָא שֶׁם הַמַּקוֹם הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי בַעַרָה בַם אֵשׁ יִקֹנַק : (ד) וָהַאסַפָּסף אֲשֶׁר בָּקַרְבּוֹ הָתָאַוּוּ תַּאֲנָה וַיָּשָׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרַאֶל וַיֹּאמָרוּ מִי יַאֲכְלֵנוּ בַּשַׂר: ... (י) וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֱת הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתַיו איש לפתח אהלו ויחר אף יקוק מאד ובעיני משה רע: (יא) ויאמר משה אל יקוק לָמָה הַרֵעֹתָ לִעַבְדֶּדְ וִלְמָה לֹא מָצָתִי חֵן בּעֵינֵידְ לַשׁוּם אֵת מַשַּׂא כַּל הַעָם הַזֶּה עַלַי: (יב) הַאַנֹכִי הַרִיתִי אַת כַּל הַעֲם הַזֵּה אָם אָנֹכִי יִלִדְתִּיהוּ כִּי תֹאמֵר אֵלֵי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךְ פַאַשֶׁר יִשַּׂא הַאֹמֵן אֶת הַיֹּנֵק עַל הַאַדַמָה אַשֶּׁר נִשְׁבַּעָתַּ לַאֲבֹתַיו: (יג) מֵאַיִן לִי בַּשַּׂר לַתֶּת לְכָל הַעָם הַזֶּה כִּי יִבְכּוּ עַלַי לֵאמֹר תִּנָה לנו בשר ונאכלה: (יד) לא אוכל אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה כי כבד ממני: (טו) וָאָם כַּכַה אַתּ עשׁה לִּי הַרְגַנִי נַא הַרג אָם מַצַאתִי חֶן בָּעִינֵידְ וְאֵל אֵרָאָה בָּרַעַתִי:

7. Numbers 12:4-15

4Suddenly the LORD called to Moses, Aaron, and Miriam, "Come out, you three, to the Tent of Meeting." So the three of them went out. 5The LORD came down in a pillar of cloud, stopped at the entrance of the Tent, and called out, "Aaron and Miriam!" The two of them came forward: ...

10As the cloud withdrew from the Tent, there was Miriam stricken with snow-white scales! When Aaron turned toward Miriam, he saw that she was stricken with scales. 11And Aaron said to Moses, "O my lord, account not to us the sin which we committed in our folly. 12Let her not be as one dead, who emerges from his mother's womb with half his flesh eaten away." 13So Moses cried out to the LORD, saying, "O God, pray heal her!" 14But the LORD said to Moses, "If her father spat in her face, would she not bear her shame for seven days? Let her be shut out of camp for seven days, and then let her be readmitted." 15So Miriam was shut out of camp seven days; and the people did not march on until Miriam was readmitted.

7. במדבר פרק יב, דיטו

(ד) ניאמֶר יְקֹנֶק פִּתִּאֹם אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהַרֹן וְאֶל מִרְיָם צְאוּ שְׁלְשְׁתְּכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וַצְּאוּ שְׁלְשְׁתְּכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וַצִּאוּ שְׁלְשְׁתָם : (ה) וַיֵּרֶד יְקֹנֶק בְּעַמּוּד עָנֶן וַיַּצְאוּ שְׁלְשְׁתָם : (ה) נַיֵּרְר אַהַרֹן וּמִרְיָם וַצְּאוּ שְׁנֵּיְהם : ...

(י) וְהֶעָנְן סָר מֵעל הָאֹהֶל וְהַנֵּה מִרְיָם מְבֹּרַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶּן אֲהָרֹן אֶל מִרְיָם וְהַנֵּה מְבִּרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶּן אַהְרֹן אֶל מִרְיָם וְהַנֵּה מְצִרְעַת: (יא) וַיֹּאמֶר אַהַרֹן אֶל מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנִי אַל נָא תָשִׁת עֲלֵינוּ חַשָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ: (יב) אַל נָא תְהִי כַּמֵת אֲשֶׁר וּצְאֶבֶל חֲצִי בְשֶׂרוֹ: (יג) וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל יְלְנָק לֵאמֹר אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ: (יד) וַיֹּאמֶר יְלְנָק אֶל מֹשֶׁה וְאָבִיהָ יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ הֲלֹא תַכָּלֶם שִׁבְעַת יָמִים תִּשְּגַר שִׁבְעַת יָמִים תִּשְּגַר שִׁבְעַת יָמִים תִּשְּגַר מִרְיָם מְחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחֵר תֵּאִסֵף: (טוֹ) וַתִּשְּב לֹא נַקְע עַד הָאַסֵף מִרְיַם:
(טוֹ) וַתִּשָּב לֹא נַקע עַד הָאַסֵף מִרְיַם:

8. Numbers 27:1-5

The daughters of Zelophehad, of Manassite family—son of Hepher son of Gilead son of Machir son of Manasseh son of Joseph—came forward. The names of the daughters were Mahlah, Noah, Hoglah, Milcah, and Tirzah. 2They stood before Moses, Eleazar the priest, the chieftains, and the whole assembly, at the entrance of the Tent of Meeting, and they said, 3"Our father died in the wilderness. He was not one of the faction, Korah's faction, which banded together against the LORD, but died for his own sin; and he has left no sons. 4Let not our father's name be lost to his clan just because he had no son! Give us a holding among our father's kinsmen!" 5Moses brought their case before the LORD.

8. במדבר פרק כז, א־ה

(א) וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צְלְפְחָד בֶּן חֵפֶר בֵּן גִּלְעַד בָּן מָכִיר בֵּן מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה בָּן יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתִיו מַחְלָּה נֹעָה וְחָגְלָה וְמִלְכָּה וְתִרְצָה : (ב) וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלְכְנֵי אָלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל הַעָּדָה הָנֹוֹעָדִים בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים לֹא הִיּוֹ לֹו : (ג) אָבִינוּ מֵת וְבְנִים לֹץ יְלוֹלֶץ בַּצְדַת לְרַח כִּי בְחֶטְאוֹ מֵת וּבְנִים לֹא הָיִּי לֹו : (ד) לְמָה יִנְּרֶע שֵׁם אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁבַּחְתוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן תְּנָה לָנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אְחַבְּל בִּעְבִיה וֹ מִעֹּה לָנִי וֹ וֹנִיְלְרָם בִּעְבִינוּ : (ה) וַיִּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפְּטְן לְנִבְי לְנִנְיִי יְלִוֹנְק.